

1.ÜNİTE KONU ÖZETİ

GÜNLÜK KONUŞMALARIMIZDA DİNİ İFADELER

Besmele (Bismillâhırrahmânırrahîm): Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" demektir. Besmele ile işlerimize başlamak; işlerimizin güzel ve bereketli sonuçlanmasını Allah'tan istemektir. Bu yüzden bir şey yer içerken, evden çıkarken, derse başlarken, yatağımıza yatarken, sabah kalkarken besmele çekeriz.

Selam (Selamün Aleyküm): İnsanların birbirlerine selam vermesine selamlaşma denir. Selamlaşma, insanlar arasında sevgi ve dostluğun artmasını sağlar. Selam ile söze başladığımızda birbirimize güven ve esenlik dilemiş oluruz. Selamün Aleyküm", barış, huzur ve güven içinde olası anlamına gelir. Bu ifadeyi duyan kişi "Ve Aleyküm Selam" diye cevap vererek barış, huzur ve güven senin de üzerine olsun diye karşılık verir.

Hamd ve Şükür (Elhamdülillah): Allah'ın verdiği sayısız nimetler için "Hamdolsun", "Elhamdülillah" ve "Allah'im sana şükürler olsun" gibi ifadeleri bir şey yiyip içtikten sonra, ödevlerimizi yaptığımızda, bir işi başarıyla bitirince, birisi bize halimizi sorduğunda, evimize sağ salim vardığımızda, sahip olduğumuz her bir nimeti hatırladığımızda kullanırız.

Tekbir (Allahu Ekber): Bu söze tekbir almak veya tekbir getirmek de denir. Anlamı "Allah en büyüktür." demektir. Sevinçli veya coşkulu olduğumuz durumlarda "Allahu Ekber" diyerek Allah'ı yüceltiriz. Minarelerden günde beş kez Allahu Ekber sesini duyarız. Müslümanlar namaz kılmaya tekbir alarak "Allahu Ekber" ile başlar.

Salavat: Peygamber'e duyulan sevgiyi ve saygıyı göstermek için kullanılan dua ifadelerine salavat denir. Hz. Peygamberin ismi geçtiğinde saygı ifadesi olarak "Sallallâhu aleyhi ve sellem" denir.

Sevap: İyi bir davranışın karşılığı olarak Allah tarafından verileceğine inanılan ödüldür. Allah'ın istediğine uygun davranışlar sergilediğimizde sevap kazanırız. Kimsesizlere yardım etmek, başarılı olmak için çalışmak, otobüslerde yaşlı insanlara yer vermek, çevreyi korumak, dürüst davranmak, güzel söz söylemek dinimizce sevap sayılan davranışlara örnek verilebilir.

Helal: Dinî bakımdan kullanılmasına, yapılmasına, söylenmesine, yenilip içilmesine izin verilen şeylerdir. Dinimiz, helal olan şeyleri yapmayı sevap saymıştır. Geçimini sağlamak için çalışmak, sağlıklı beslenmek helal olan davranışlardır.

Günah: İslam dininin yasakladığı iş ve davranışları yapmaktır. Bunları yaptığımızda günah işlemiş oluruz. Anne babaya kötü davranmak, yalan söylemek, bir insanın yüzüne söylenemeyecek şeyleri arkasından söylemek, komşuları rahatsız etmek, başkasına ait olan bir şeyi izinsiz almak ve insanları aldatmak günah olan davranışlardır.

Haram: Dinen sorumluluk çağına ulaşmış olan kişilere Allah'ın yapılmasını kesin olarak yasakladığı söz ve davranışlardır. Yalan söylemek, iftira etmek, hırsızlık yapmak, anne ve babaya karşı gelmek, canlılara eziyet etmek, haksız kazanç sağlamak gibi davranışlar Allah'ın haram kıldığı davranışlardır. Haram olan davranışları yapmak günahaftır.

Estağfirullah: "Yüce Allah'tan (c.c.) kusur ve hatalarımın bağışlanmasını dilerim." anlamına gelen bir dua sözüdür.

Sübhânallah: "Allah'im! Seni her türlü eksiklikten uzak tutarım." anlamına gelen bir yüceltme sözüdür. Bu sözü söyleyerek Allah'ın (c.c.) yüceliğini hatırlarız.

NE ZAMAN

Bir kişiden iyilik ve yardım gördüğümüzde

Birini yolcu ederken

Bir yerden ayrılırken

Bir hastayı ziyaret ettiğimizde

Sınava girecek olan bir öğrenciye

Bir işle uğraşan, çalışan kişiye

Yakını ölen birine

Yeni doğan bir bebek için ziyarete gidildiğinde

Herhangi bir tehlike ile karşılaştığımızda

NE DENİR?

= Allah razı olsun.

= Allah'a emanet ol.

= Allah'a ısmarladık.

= Allah şifalar versin.

= Allah (c.c.) zihin açıklığı versin

= Allah kolaylık versin.

= Allah rahmet eylesin.

= Allah analı babalı büyütsün.

= Allah (c.c.) korusun!

TEST

- 1) Aşağıdakilerden hangisi, güzel iş ve davranışların karşılığında Allah (c.c.) tarafından verileceğine inanılan ödülü ifade eder?
A. Tevhit B. Helal C. Dua D. Sevap
- 2) Aşağıdakilerden hangisi günah olan davranışlara bir örnektir?
A. Cömertlik B. Savurganlık C. Çalışmak D. Anne babaya saygı göstermek
- 3) "Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla başlarım." cümlesi aşağıdakilerden hangisinin anlamıdır?
A. Merhaba B. Elhamdülillah C. Besmele D. Şükür
- 4) "Selamün Aleyküm" sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
A. Allah rahmet eylesin. B. Allah işinizi rast getirsin. C. Barış ve güven üzerinize olsun D. Allah bereket versin
- 5) Allah'ın (c.c.) güzel söz ve davranışlarımıza verdiği karşılığa denir. Yandaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmelidir?
A. Besmele B. Sevap C. Günah D. Helal
- 6) Aşağıdakilerden hangisi günlük konuşmalarımızda kullandığımız selamlaşma ifadelerinden birisi değildir?
A. Selamün Aleyküm B. Hayırlı sabahlar C. Maşallah D. Merhaba
- 7) Müslümanların Hz. Muhammed'e (s.a.v.) olan sevgilerini ve saygılarını göstermek için kullandıkları dua ifadelerine ne denir?
A. İnşallah B. Tekbir C. Besmele D. Salavat
- 8) Aşağıdakilerden hangisi Allah'a (c.c.) şükür ifadelerinden biri değildir?
A. Hamdolsun B. Salavat C. Elhamdülillah D. Allah'ım sana şükürler olsun

Noktalı yerlere, aşağıda verilen sözcüklerden uygun olanını yazarak cümleleri tamamlayınız.

Allah bereket versin *Allahu Ekber* *Bismillâhirrahmânirrahîm* *günah*
Allah şifa versin *maşallah* *salavat* *estağfirullah* *sevap*

1. Yemek yemeye başlarken deriz.
2. Hasta ziyaretine gittiğimizde hastaya diye dua ederiz.
3. Tekbir demektir.
4. Pazarda alışveriş yaptıktan sonra satıcıya dersek güzel bir dilekte bulunmuş oluruz.
5. Bir hata yaptığımızda Yüce Allah'tan af dilemek için deriz.
6. Allah'ın (c.c.) hoşlanmadığı işleri yapmaktır.
7. Ders çalışan bir arkadaşımızı gördüğümüzde diyerek ona dua ederiz.

Sübhaneye duasına ait aşağıdaki cümleleri okunuş sırasına göre numaralayınız.

- () Allâhümme ve bihamdik.
() Ve teâlâ ceddük
() Sübhaneke.
() Ve lâilâhe gayrük.
() Ve tebârekesmük.